

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

סדר קדשים | מסכת חולין דף ע"ה-פ"א
שבת פר' תצוה | ה' י"א באדר א' (10-16 לפברואר)

דף ע"ה: כבוד השבת

התנא רבי שמעון שזורי אמר על מקרה מסוים: אפילו ביום חול אפשר להאמין לעם הארץ, שממאכל מסוים הופרשו תרומות ומעשרות כדת וכדיון.

במה שונים ימי החול משבת?

התשובה היא שגם עם הארץ, שאי אפשר לסמוך עליו שהפריש מעשרות מפרות, ולכן תיקנו חז"ל, שכל מאכל שלוקחים ממנו הוא "דמאי", וצריך להפריש ממנו מעשרות - אם שואלים אותו בשבת והוא אומר שהוא הפריש, אפשר להאמין לו. מדוע? כי בשבת העברה של שקר חמורה יותר בעינינו, ומפני כבוד השבת חמור בעינינו לעשות עברה יותר מאשר בימות החול, ולכן אפשר להאמין לו.

דף ע"ו: מיהו אריון? שפסק הלכות?

בתלמוד מופיעה הלכה בשמו של "אריון" - כך היו מכנים את האמורא שמואל. מדוע כינוהו "אריון"? כי הוא היה בקי בדינים והיה שופט כמו מלך, וחכמי התלמוד קבעו כלל, שפוסקים הלכה כשמואל בכל דיני ממונות, מפני שהוא היה רגיל לפסוק בדיני ממונות, ולכן הוא היה מדקדק בהם ויורד לעומקם.

מדוע בחרו דוקא בשם של המלך אריון?

מפני שבשם של המלך הזה מובלעת המילה "ארי" - אריון, ולכן שם זה מתאים יותר, כי טמון בו שמו של מלך החיות.

דף ע"ז: דרכי האמורי

האיסור ללכת בדרכי האמורי ושלא נלך בחוקות הגויים ובמנהגיהם. מכוונה "דרכי האמורי", מפני שאזכרת התורה נאמרה לגבי יושבי ארץ כנען, שאליה עמדו בני ישראל להיכנס, אך הוא תקף לגבי כל דרכי אומות העולם.

רבי יוסף קארו מסביר בחיבורו "בית יוסף" שאין פוגת התורה שנהיה משונים ושונים מהגויים בכל דבר, אלא שלא נעשה אחריהם מעשים שהם עושים בלי סיבה ובלי משמעות.

כמו כן, יש להיבדל ממנהגי גוים הנובעים ממידות רעות.

מן התלמוד

סדר קדשים
מסכת חולין, דף ע"ה

"מאן תנא: עבר בנהר - הוכשר, הלך לבית הקברות - נטמא? אמרי רבי יוחנן: רבי יוסי הגלילי היא"

דיקולא - טל
בשרא - בשר

הסבר: התלמוד עוסק בעגל שנמצא בבטנה של בהמה שנשחטה וגדל, ודנה בשאלה באלו מצבים הוא מקבל טומאה.

★ | מן ההסטוריה

הקמת רשת החינוך ובתי הספר לבנות "בית יעקב"

בתחילת המאה ה-20 היה מצבן החינוכי של בנות יהודיות רבות בכי רע. העוני והדלות מצד אחד, ורוחות של השכלה, רפורמה ותרבויות זרות מצד שני, היכו קשות בחינוכן של בנות ישראל, גרמו להתבוללות, לנטישת הדת ולאובדן הזהות היהודית. על רקע זה יזמה שרה שניר, מחנכת חרדית מהעיר קרקוב בפולין, הקמת מוסדות חינוך לבנות בגילאי הנערות והבחורות כדי שהן תקבלנה כלים לחיים, חינוך יהודי, מסגרת חברתית ודמויות חינוכיות שתשפיענה עליהן. במקביל הן גם תרכושנה מקצוע לחיים. בשנת תרע"ח-1918 נפתחה הכיתה הראשונה לבנות בגילאי 13-14. במשך השנים, עקב הצורך הגובר והולך, התרחבה רשת החינוך "בית יעקב", ועם פרוץ השואה היו בפולין ובליטא קרוב לשלוש מאות בתי ספר "בית יעקב", בהם למדו כ-25,000 תלמידות. עם חורבן יהדות אירופה בתקופת השואה חרבו גם כל בתי הספר של הרשת באירופה. לאחר השואה, הוקמו מחדש ברחבי העולם בתי ספר חרדים לבנות, וכולם נושאים את השם "בית יעקב", על שם הפסוק: "בית יעקב לך וילכה באור ה'". נכון לשנת תשע"ח ישנם ברשת "בית יעקב" במדינת ישראל, למעלה מ-37,300 תלמידים, 5,300 אנשי צוות וכ-1,700 גני ילדים צהרונים ומשמחותונים.

כיתת הבוגרות
השנייה של בית
יעקב, 1934, לודז',
פולין, Wikipedia

מתפללים

לפניכם אירוע שעורר דיון משפחתי סוער:

יואב וגדעון היו חברים טובים. יום אחד אמר יואב לגדעון: אני הולך לדוכן הפיס לשלוח כרטיס לוטו להגרלה הקרובה. אמר לו גדעון: אשמח להשתתף איתך בקניית הכרטיס. כרגע אין לי כסף, ובהזדמנות אשלם לך את חלקי בכרטיס. יואב הלך וקנה כרטיס לוטו, שילם בכסף, ולמזלו הכרטיס הזה אכן זכה בסכום גדול. גדעון בא ליואב ואמר לו: אתה צריך להתחלק איתי בפרס, כי אמרתי לך שאני אשתתף בקניית הכרטיס. ענה לו יואב: אני לא צריך להתחלק איתך בכלום. אתה רק אמרת, אבל לא שילמת לי כלום, וכל זמן שלא שילמת אז אתה עדיין לא שותף ולכן אני אזכה בכל הסכום.

מצד שני:

טוען יואב: כל זמן שגדעון רק דיבר והבטיח שישלם אבל לא שילם בפועל כלום, הוא עדיין לא נהיה שותף. אני שילמתי מכספי על הכרטיס ולכן רק אני הזוכה, ואני לא חייב לתת כלום לגדעון.

מצד אחד:

טוען גדעון: אומנם לא הספקתי לשלם ליואב בפועל כי באותו רגע לא היה לי כסף, אבל אמרתי לו שאשלם, והוא הסכים. בכך בעצם נהיינו לשותפים ולכן הוא חייב להשתתף איתי בפרס.

וא...?
עֲתִכֶּם?

דבר תורה

אחד מבגדי הכהונה היפים והמרהיבים ביותר היה ה"חושן", אותו נשא הכהן הגדול על לבו, ובו היו 12 אבנים יקרות כנגד 12 שבטי ישראל.

מדוע זכה הכהן הגדול לבגד מיוחד שכזה?

בתלמוד מסופר שבשעה שחזר משה רבנו ממדין כדי להוציא את בני ישראל ממצרים - רץ אליו אהרן אחיו הגדול ושמוח מאוד על כך שמשה נבחר להיות המנהיג.

לאהרן היו סיבות רבות מדוע לקנא במשה, שהרי אהרן היה האח הבכור ומשום שהוא היה במצרים בכל השנים הקשות של עבודת הפרך, בעוד שמשה נמלט אל ארץ רחוקה.

למרות כל זאת אומרת התורה שאהרן - "ושמוח בלבו" - אהרן היה מלא בשמחה אמיתית בהצלחתו ובחירתו של משה ועל כן זכה ל"חושן המשפט על לבו". מי שיש לו לב טוב המלא באהבה לבריות כולם - ראוי לשאת על לבו את החושן בו יש 12 אבנים כנגד כל עם ישראל.

מי אני?

- נולדה בקרקוב בשנת תרמ"ג-1883. נפטרה ונקברה בקרקוב בגיל 52 בשנת תרצ"ה-1935.
- הייתה מחנכת, סופרת, מחזאית, ומייסדת רשת החינוך "בית יעקב" לחינוך חרדי לבנות.
- פרסמה ספרים רבים: סיפורים, ספרי ילדים, מחזות, מאמרים בנושאי חינוך והדרכה דתית.
- ייסדה את הסתדרות "בנות אגודת ישראל", תנועת בת לאגודת ישראל שיועדה לנשים.

ללא

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883		2448	2448		2238	1948	0	
																
495 התלמוד הירושלמי	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת ביהמ"ק ה-2	-422 חורבן ביהמ"ק ה-1 וגלות בבל	חנכות ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	בצלאל	מתן תורה	-1311 יציאת מצרים	אפרים ומנשה	-1521 בניי במצרים	-1812 אברהם עדין	-3760 בריאת העולם

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- 1 מי האישה שבציור?
- 2 מה הקשר בין הפסוק הרשום מאחוריה לבניה?
- 3 מהם הספרים המונחים על שולחנה?
- 4 מתי והיכן הוקם המוסד בו היא נמצאת?
- 5 מה עושות הבנות היושבות מולה?

השאלה הזו, שזוהי שאלה שמוצאה מלפני זמן רב, היא שאלה שמוצאה מלפני זמן רב. השאלה הזו, שזוהי שאלה שמוצאה מלפני זמן רב, היא שאלה שמוצאה מלפני זמן רב. השאלה הזו, שזוהי שאלה שמוצאה מלפני זמן רב, היא שאלה שמוצאה מלפני זמן רב.

מי אני?

- א. הייתי עיר יהודית חשובה שישבו בה גדולי ישראל במשך שנים רבות, בהם הרמ"א, התוספות יום טוב, ורבים אחרים.
- ב. לפני השואה התגוררו בשטחי כ-60,000 יהודים.
- ג. בי נולדה ונפטרה מייסדת רשת החינוך החרדית לבנות "בית יעקב".

שאלה אחת

5778 ה'תשע"ח	5727 ה'תשכ"ז	5708 ה'תש"ח	5707 ה'תש"ז	5699 ה'תרצ"ט	5657 ה'תר"ץ	5323 ה'רמ"ח	5260 ה'תת"ס	5258 ה'תרע"ח	4900 ה'רמ"ב	4800 ה'רע"י	4650 ה'רע"ה	4260 ה'תקס"ז
ה'תשע"ח	ה'תשכ"ז	ה'תש"ח	ה'תש"ז	ה'תרצ"ט	ה'תר"ץ	ה'רמ"ח	ה'תת"ס	ה'תרע"ח	ה'רמ"ב	ה'רע"י	ה'רע"ה	ה'תקס"ז
2017 למדינה 70 שנה	1969 הרב אריה לויין	1967 ששת הימים	1948 הקמת המדינה	1947 העצמאות	1939 שואה	1897 הרצל	רבי יוסף קארו	1500 העת החדשה	1492 גירוש ספרד	הרמב"ם	רבי סעדיה גאון	510 ימי הביניים תקופת הראשונים

סדר קודשים | מסכת חולין, דף ע"ח - ב"א

דף ע"ח: איסור "אותו ואת בנו"

התורה מצוה בחומש ויקרא: "ושור או שה, אותו ואת בנו - לא תשחטו ביום אחד".

בפסוק זה התורה אומרת שאסור לשחוט בהמה ובנה באותו יום. בעל ספר "החינוך" מסביר כי הקב"ה מרשה לבני אדם לשחוט בעלי חיים, אבל ביקש ללמד אותנו את מידת הרחמים. זאת אנו למדים מן האיסור לשחוט את הבהמה ואת הבן שלה באותו יום.

דף ע"ט: החיה המיוחדת

ה"כזי" הוא בעל חיים שחז"ל הסתפקו אם הוא "בהמה" או "חיה". כדי לדעת אם צריך לכסות את הדם שלו אחרי ששוחטים אותו. מצוה מן התורה, שאחרי ששוחטים חיה או עוף, צריך לכסות בעפר את הדם שיצא ממקום השחיטה.

המצוה היא רק על חיה ועוף, ולא על בהמה.

מהי חיה? צבי, למשל, הוא חיה ולא בהמה. אבל כבש, עז ופרה - הם בהמות ולא חיות. בגלל שלא הצליחו לקבוע אם ה"כזי" הוא חיה או בהמה, צריך לכסות את הדם שלו, כי אולי הוא חיה, אבל אי אפשר לברר על המצוה, כי אולי הוא בהמה, ואין כאן מצוה בכלל.

התלמוד מוסיף ואומר שגם כזי נוהג איסור "אותו ואת בנו" שעליו למדנו בדף הקודם.

דף ב': שחיטה שאינה שחיטה

במשנה נאמר, שהשוחט מחוץ לבית המקדש בהמה ובנה שהוקדשו לקורבן, עובר על איסור "אותו ואת בנו", שהרי שחט אם ובנה באותו יום. התלמוד אומר על כך, שלפי רבי שמעון, הוא לא עבר על איסור "אותו ואת בנו". מדוע? כי רבי שמעון סובר ששחיטה שאינה מכשירה את בעל החיים הנשחט, אינה נחשבת שחיטה. לפיכך, כשנשחט אחד הקורבנות מחוץ לבית המקדש, השחיטה הזו לא הכשירה אותו, כי קורבן שנשחט מחוץ לבית המקדש - פסול. במקרה כזה, למי רבי שמעון, אין כל איסור לשחוט את האימא או את הבן של הקורבן שנשחט.

דף ב"א: "התראת ספק"

אדם העובר עברה שבית הדין מעניש עליה, אינו נענש אלא אם כן שני עדים הזהירו אותו שאסור לעשות את מעשה העברה, וגם אמרו לו במפורש: דע לה, כי העובר על האיסור נענש בבית דין בעונש הזה והזהר. זוהי "התראה", שהעדים מתרים בעובר העברה.

לפעמים בית דין אינו מעניש גם עובר עברה שעדים התרו בו.

בדף זה לומדים כי מענישים רק אם כשהתרו בו, היו בטוחים שקעת הוא עובר את העברה, אבל אם שני העדים אינם יודעים בוודאות כי עכשו הוא עובר את העברה, בית הדין אינו יכול להענישו.

מה חסר?

השלימו את המשפטים הבאים באמצעות המילים שלמטה:

1. ביום _____ מותר לסמוך על _____ שאומר שהפריש מעשרות, כי הוא לא מעז באותו יום.

2. התורה אסרה לשחוט _____ ואת _____ שלה באותו יום, כדי ללמד אותנו לנהוג ב _____

3. חכמים לא הצליחו לקבוע האם _____ הוא _____ או בהמה, ולכן צריך לכסות את _____ שלו.

מאגר מילים: כזי, בהמה, שבת, חיה, בנה, עם הארץ, הדם, רחמים, לשקר.

יש לי מושג | קודש הקודשים

קודש הקודשים הוא החדר הפנימי והקדוש ביותר במשכן ובבית המקדש. רק לכהן הגדול מותר להיכנס אליו, ורק ביום הכיפורים. במשכן ובבית ראשון עמד ארון הברית בקודש הקודשים, ואילו בבית שני, לאחר שנלקח הארון, החדר היה ריק.

אלות השואות

- כיצד מסביר בעל ספר החינוך את טעם האיסור "ושור או שה, אותו ואת בנו - לא תשחטו ביום אחד"?
- מי היה האמורא שכינו אותו "אריז", ולמה כינו אותו כך?
- מהי "התראה", ומהי "התראת ספק"?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בטאבלט איכותי או בסט ספרים של התלמוד הישראלי (לפי בחירתכם). את התשובות יש לשלוח במייל עד יום רביעי בשעות הצהריים למייל: talmudhagrala@medison.co.il ולציין את מס' העלון עליו אתם עונים. הדעות ישלחו לזוכים במייל ושמותיהם יפורסמו בדף הפייסבוק של התלמוד הישראלי. *במיקוח רואה חשבון

הקורן להתחדשות קהילות בישראל
אפריל 16 חייא מחמודי מיראלי

תלמוד של תורה

תלמוד ישראל

תלמוד ישראלי

בחסות חברת MEDISON
Talmudisraeli@Medison.co.il
טל. 03-9250250; פקס. 03-9265608

מייסד ועורך: מאיר יעקבסון
מנהל חינוכי ועורך: אבי רט
יו"ר חבר הנאמנים: ח"ח חיים פריילימן